

MEMÒRIA

2015

Per la millora de la qualitat

**AVEDIS
DONABEDIAN
FUNDACIÓ**

XXXXXX
XXXXXX
XXXXXX
XXXXXX

ÍNDIX

DISCURS DEL PRESIDENT DEL PATRONAT	3
PRESENTACIÓ FAD	4
ELS NOSTRES VALORS	5
EL NOSTRE CODI DEONTOLÒGIC	5
PREMIS	6
RECERCA	8
RECERCA - publicacions	9
DOCÈNCIA	10
SEGURETAT DE L'ATENCIÓ	11
ATENCIÓ CENTRADA EN LA PERSONA	12
PLANS DE MILLORA INTEGRATS	14
AVALUACIÓ EXTERNA I MODELS INTERNACIONALS	18
RESPONSABILITAT SOCIAL	20
FAD AMÈRICA LLATINA	21
RECURSOS HUMANS	24
SEUS	25

DISCURS DEL PRESIDENT DEL PATRONAT

Em plau presentar-vos un any més la Memòria d'activitat de la nostra Fundació. Com veureu en el detall que presentem a continuació, hem seguit plens de projectes i il·lusions que ens permeten seguir contribuint a la millora de la qualitat de l'atenció de salut i serveis socials.

Aquest és un camí que compartim amb ciutadans, institucions i professionals d'arreu del món, el que ens fa sentir part d'un esforç important per millorar l'atenció de les persones.

El nostre objectiu ha estat desenvolupar sistemes més efectius i eficients d'atenció, on el protagonisme de les necessitats reals de les persones sigui més evident i acompanyar els professionals, els centres i les administracions en la seva aplicació.

Ha estat un any d'innovació en els mètodes de millora de la qualitat, com ara l'ús dels projectes col·laboratius entre centres (via *on-line*) o les plataformes de coneixement per donar suport a la implantació de l'evidència.

Volem destacar especialment els projectes dedicats a l'apoderament de les persones que inclouen suport a les decisions compartides, guies de bones pràctiques per associacions de pacients, 5 projectes de recerca internacional i 2 de dirigits directament pels pacients, que fan palès que el canvi de paradigma del que tant s'ha parlat als darrers anys ja ha arribat, i els treballs en l'àrea de serveis socials que inclouen noves formes d'avaluar la complexitat social, canvis en els sistemes de pagament i suport a la integració laboral de persones amb trastorn mental greu i avaluació de diferents programes.

A Llatinoamèrica, ha estat especialment destacable el disseny del procés nacional d'acreditació, projecte d'alt impacte per a la millora de l'atenció hospitalària al país, així com el desenvolupament del I *Seminario Virtual Internacional en Seguridad del Paciente*, en el que van participar professionals de 60 ciutats. Actualment, desenvolupem projectes a Colòmbia, Perú, Panamà i Equador.

Cal remarcar, també, els 13 projectes de recerca (4 internacionals), dels que hem liderat 12, els 10 articles publicats en revistes indexades o els més de 8.800 alumnes que han passat pels nostres cursos aquest any.

Els temps canvien i els centres necessiten trobar noves formes de treball: des d'instruments per mesurar la complexitat social, a noves formes d'organitzar les consultes externes o a nous models per contractar els serveis socials d'atenció domiciliària o per desenvolupar l'atenció integrada. Hi ha, però, compromisos que per nosaltres no canvien: amb la seguretat dels pacients, amb les capacitats de les persones, amb el desenvolupament de plans de qualitat... i aquests temes segueixen en el centre del nostre treball.

Sembla que és temps de desenvolupaments de models d'atenció més propers a les persones i més efectius i eficients. Estem molt contents de poder-hi aportar el nostre gra de sorra.

Gràcies, doncs, per permetre'ns un any més seguir acompanyant-vos en aquest camí! Que tinguem un bon 2016!

Àlvar Net
President

PRESENTACIÓ FAD

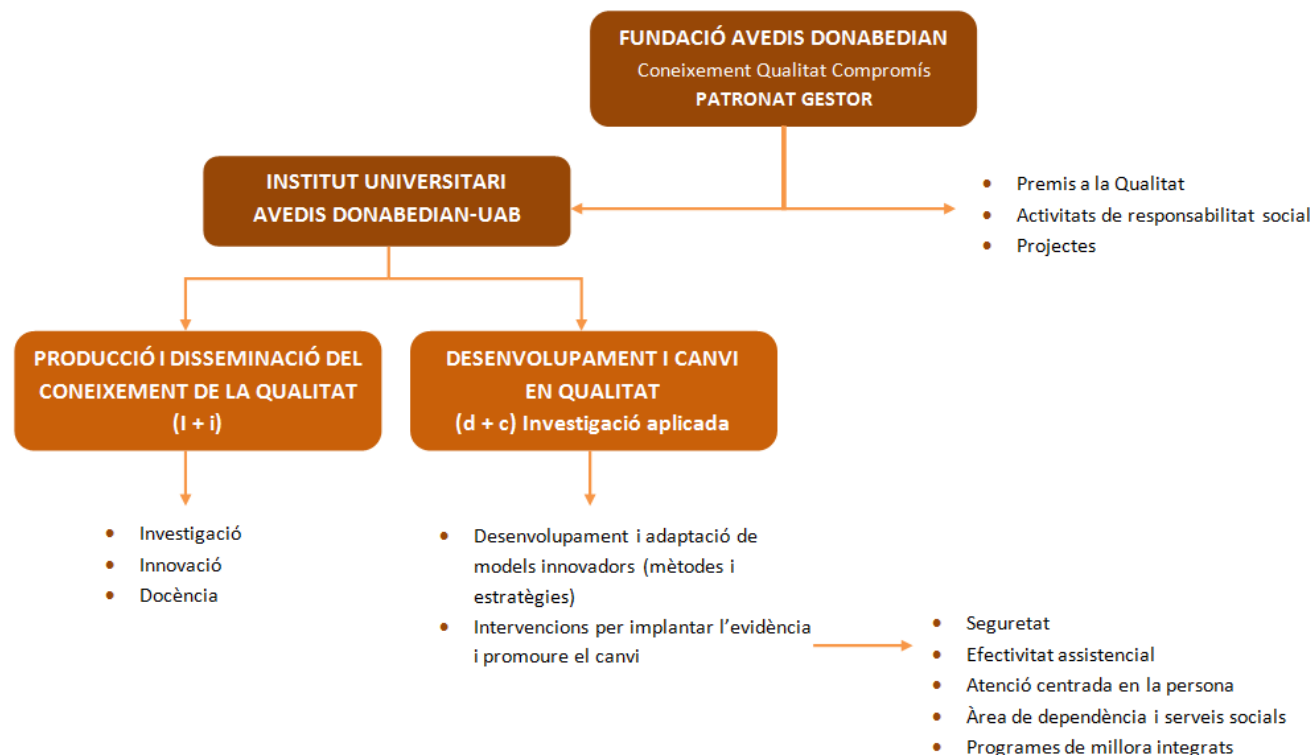
La missió de la FAD és actuar com a punt de trobada entre el món universitari i acadèmic, els ciutadans, els professionals i els centres i l'Administració per facilitar la interacció i la col·laboració entre ells, i millorar la qualitat en l'atenció sanitària i social.

L'**Institut Universitari Avedis Donabedian UAB** és titularitat de la Fundació Avedis Donabedian i està adscrit a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). La **Fundació Avedis Donabedian (FAD)**, entitat amb personalitat jurídica pròpia, és l'òrgan gestor de l'Institut Universitari.

La FAD està inscrita en el Registre de les Fundacions Privades de la Generalitat de Catalunya amb el núm. 645. L'accés a la informació sobre els **comptes anuals** de la Fundació està a disposició pública d'acord amb el procediment que s'indica en el següent enllaç:

<http://canalempresaweb.gencat.cat/ca/integraciodepartamentaltramit/tramit/PerTemes>

La Fundació segueix desenvolupant projectes gratuïts i amb finançament parcial (com a part de la seva responsabilitat corporativa), i promou els premis anuals de qualitat, la gestió de donacions i diversos projectes.

ELS NOSTRES VALORS

- **Compromís** per generalitzar la qualitat a tots els àmbits
- **Alt nivell científic i aportació de valor** en les nostres accions
- **Compartir** coneixements i sinèrgies
- **Innovació**
- **Independència i credibilitat**
- Ajudar a generar **ambients laborals amigables**, tant en els centres amb els que treballem com en l'organització

EL NOSTRE CODI DEONTOLÒGIC

- **No intervenir en els conflictes d'interessos** que puguin existir en els centres en els quals efectua les seves feines.
- **Ser estrictament neutral** en l'avaluació de les dades i resultats obtinguts.
- **Respectar** totes les obligacions ètiques i deontològiques a les que puguin estar sotmesos els professionals en l'exercici de la seva feina.
- **Informar** periòdicament del funcionament i avançaments dels programes, si així s'ha acordat amb la institució que els encarrega.
- **Preservar la confidencialitat i no difondre les informacions** recollides en els centres.
- **No difondre els informes de resultats** sense l'autorització expressa de la institució que ho hagi encarregat, i sempre preservant l'anonimat del centre en qüestió i dels seus professionals.
- **Respectar la confidencialitat de les dades i l'anonimat dels pacients i usuaris**, inclosos en qualsevol tipus d'estudi, tal i com estableix la normativa legal vigent.

PREMIS

El 13 de gener de 2015 es van lliurar al Palau de la Música Catalana els Premis Avedis Donabedian a la Qualitat corresponents a la XXVIa edició davant de més de 2.000 persones entre les que figuraven l'Honorable Conseller de Sanitat, representants de l'Administració central, de l'Ajuntament de Barcelona, alts càrrecs del Departament de Salut i del de Benestar Social i Família i reconeguts professionals del sector sanitari i social.

Concedim aquests premis amb la finalitat de distingir públicament la tasca diària realitzada pels professionals i pels centres i els atorguem a aquelles

institucions que tenen un pla de qualitat com a camí cap a l'excel·lència i que poden demostrar els resultats obtinguts en termes de millora de l'atenció i de la satisfacció dels usuaris.

També reconeixem amb ells les trajectòries de persones i institucions del sector, a nivell nacional i internacional, que per la seva tasca diària i la seva calidesa humana mereixen la distinció d'Homenot de la Sanitat.

Com és habitual, a la segona part de l'acte vam gaudir d'una actuació musical a càrrec, enguany, de l'Orquestra de Cambra de l'Empordà, que ens va oferir el seu *Concerto in tempo d'umore*.

PREMIS

Premi Ferrer Internacional: Homenot de la Sanitat (Homenot nacional)	Dr. Rafael Matesanz Acedos, Director de l’Organización Nacional de Trasplantes (ONT)
Premi Fundació SARquavitaæ: Homenot de la Sanitat (Homenot Internacional)	Prof. Martin McKee, Professor de la European Public Health
Premi Serveis Funeraris de Barcelona-Grupo Mémora a l’excel·lència en qualitat: Hospitales	Hospital Universitari Vall d’Hebron (Barcelona)
Premi Sanofi-Aventis, S.A. – FAD a l’excel·lència en qualitat: Atenció primària	Comarca Gipuzkoa – Osakidetza (Donostia)
Premi Lundbeck España a l’excel·lència en qualitat: Salut mental i addiccions	Comunitat Terapèutica “La Coma” del Grup ATRA (Barcelona)
Premi Fundació Unió Catalana d’Hospitals a l’excel·lència en qualitat: Atenció sociosanitària i a les persones amb dependència	Institut de Treball Social i de Serveis Socials (Intress) (Barcelona)
Premi Grup Assistència a l’excel·lència en qualitat: Societats científiques	Societat Espanyola de Neurologia
Premi Consorci de Salut i Social de Catalunya: Integració assistencial	Institut d’Assistència Sanitària – Institut Català de la Salut de Girona (Girona)
Premi Hospital Plató: Integració social	Fundació Privada La Salut Alta (Badalona)
Premi Dr. Ignasi Aragó i Mitjans a la millor memòria d’una institució sanitària i social	Hospitals Universitaris Virgen Macarena – Virgen del Rocío (Sevilla)
Premi FAD a la millor pàgina web d’una institució sanitària i social	Fundació Hospital de Nens de Barcelona (Barcelona)
Premi Grupo IMQ-Segurcaixa-Adeslas a la millor informació sobre actuacions en responsabilitat social en institucions sanitàries	Hospitals Universitaris Virgen Macarena – Virgen del Rocío (Sevilla)

RECERCA

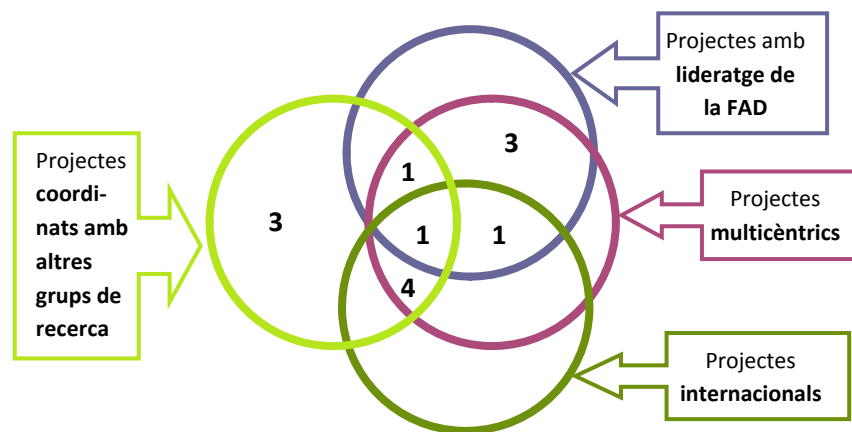
Es tracta d'una àrea estratègica per l'Institut, ja que ens facilita la identificació de coneixement nou, la seva transferència en projectes de desenvolupament i en activitats de formació, al mateix temps que afavorir la relació amb altres grups de recerca de l'entorn espanyol i internacional.

Les nostres **línies prioritàries** de Recerca són:

- **Efectivitat de les estratègies de qualitat**
- **Atenció centrada en la persona**
- **Implicació i motivació dels professionals en els processos de canvi**

Enguany hem continuat formant part de la *Red de Investigación en Servicios Sanitarios en Enfermedades Crónicas* (REDISSEC), promoguda per l'Institut de Salut Carlos III, que ens permet establir sinèrgies amb altres grups líders a l'entorn espanyol i facilitar la transferència de coneixement.

Durant el 2015, hem treballat en **13 projectes**:

Hem actuat com a **líders en 12 projectes**. D'aquests, **quatre** s'han començat aquest any, i destaca l'augment de projectes enfocats en **l'atenció centrada en la persona**, especialment en l'àmbit de l'apoderament dels pacients.

S'ha participat en projectes de revisió de l'evidència científica i síntesi de la literatura en diversos àmbits:

- Apoderament de pacients amb malalties cròniques
- Participació dels pacients en la seva seguretat
- Mecanismes de participació dels pacients en polítiques sanitàries
- Presa de decisions sobre cribatge i estimació del nivell de complexitat de persones ateses en els sistemes de serveis socials

També, s'ha obtingut finançament d'un projecte FIS (*Fondo de Investigación Sanitaria*) multicèntric, en el qual s'avaluarà, mitjançant un assaig clínic aleatoritzat de *clústers*, l'efectivitat d'una intervenció virtual adreçada a professionals de l'atenció primària en la millora de l'apoderament dels pacients.

Altament, s'ha treballat **conjuntament amb entitats de pacients** amb l'objectiu d'estudiar i identificar a nivell espanyol i europeu, oportunitats de millora en el diagnòstic, tractament i monitoratge de patologies del seu interès.

RECERCA - publicacions

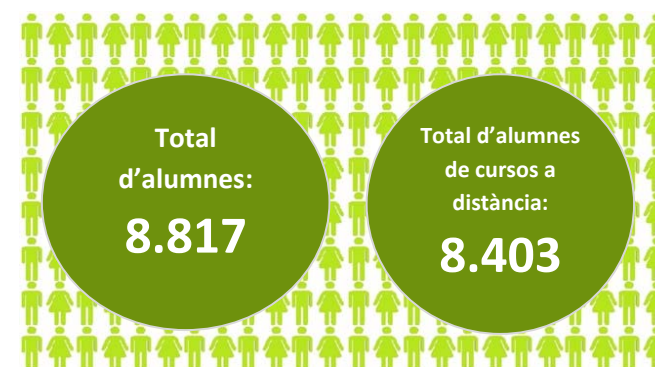
- Agra-Varela Y, **Fernández-Maíllo M**, Rivera-Ariza S, Sáiz-Martínez-Acitores I, Casal-Gómez J, Palanca-Sánchez I, et al. European Union Network for Patient Safety and Quality of Care (PASQ). Development and preliminary results in Europe and in the Spanish National Health System. Rev Calid Asist organo la Soc Española Calid Asist. 2015;30(2):95–102.
- **Frigola-Capell E**, Pareja-Rossell C, Gens-Barber M, Oliva-Oliva G, Alava-Cano F, Wensing M, et al. Quality indicators for patient safety in primary care. A review and Delphi-survey by the LINNEAUS collaboration on patient safety in primary care. Eur J Gen Pract. Eur J Gen Pract. 2015;21 Suppl:31–4.
- Groene O, Arah OA, Klazinga NS, Wagner C, ... **Sunol R**. Patient Experience Shows Little Relationship with Hospital Quality Management Strategies. PLoS One. 2015;10(7):e0131805.
- Groene O, **Sunol R**. Patient involvement in quality management: rationale and current status. J Health Organ Manag. 2015;29(5):556–69.
- Hynes H, Stoyanov S, Drachsler H, Maher B, **Orrego C**, Stieger L, et al. Designing Learning Outcomes for Handoff Teaching of Medical Students Using Group Concept Mapping: Findings From a Multicountry European Study. Acad Med. 2015;90(7):988–94.
- Kringos D, **Sunol R**, Wagner C, Mannion R, Michel P, Klazinga NS, et al. The influence of context on the effectiveness of hospital quality improvement strategies: a review of systematic reviews. BMC Health Serv Res. 2015;15(1):277.
- Kristensen S, Hammer A, Bartels PD, **Sunol R**, Groene O, Thompson CA, et al. Quality management and perceptions of teamwork and safety climate in European hospitals. Int J Qual Heal Care. 2015;mzv079.
- Shaw CD, Heidemann EG, **Sunol R**, Gardini A. ISQua founders' reunion, Udine, June 2015. Int J Qual Health Care. 2015;mzv061.
- **Sunol R**, Wagner C, Arah OA, Kristensen S, Pfaff H, Klazinga NS, et al. Implementation of departmental quality strategies is positively associated with clinical practice: results of a multicenter study in 73 hospitals in 7 European countries. PLoS One. 2015 Jan;10(11):e0141157.
- Taylor N, Clay-Williams R, Hogden E, Pye V ... **Sunol R**. Deepening our Understanding of Quality in Australia (DUQuA): a study protocol for a nationwide, multilevel analysis of relationships between hospital quality management systems and patient factors. BMJ Open. 2015;5(12):e010349.

DOCÈNCIA

L'Institut disposa d'un programa docent dissenyat per satisfer les demandes i necessitats de formació en qualitat i inclou accions formatives de nivell bàsic, d'especialització i avançat. **El programa formatiu ofereix un enfocament interdisciplinari** i va dirigit a professionals de diferents àmbits. Inclou formació reglada de pre i postgrau amb **una assignatura optativa de pregrau de la Facultat de Medicina, un postgrau i un màster**.

Aquest any s'han dut a terme diferents **cursos per a organitzacions (in company)** adaptats a les necessitats dels professionals i centres que ho han sol·licitat. L'Institut ofereix també diversos **cursos a distància (e-learning)** dirigits a organitzacions i professionals d'atenció sanitària o social que han realitzat més de 50.000 persones. La formació a distància

està acreditada pel Consell Català de Formació Continuada de les Professions Sanitàries; els cursos estan vinculats a l'itinerari formatiu que hem desenvolupat.

Cursos que realitza l'Institut

	Cursos per a professionals	Cursos per a organitzacions
Cursos presencials	- Postgrau en Metodologia d'Avaluació i Millora de la Qualitat - Màster d'Especialització en Gestió i Metodologia de la Qualitat Assistencial - Gestió i Metodologia de la Qualitat Assistencial - Millora de la qualitat i seguretat en Infermeria	- Curs bàsic de millora contínua de la qualitat - Eines quantitatives per a la millora de la qualitat: disseny d'estudis i avaluació d'indicadors - Gestió de comissions clíniques i equips de millora - Introducció a la seguretat dels pacients - Curs avançat de seguretat clínica - Eines per a la millora de la seguretat dels pacients - Taller de Medicina basada en l'evidència - Taller d'Infermeria basada en l'evidència - Models internacionals d'acreditació: JCI, EFQM, ISO - Gestió per processos - Disseny i implantació de vies clíniques
Cursos a distància	- Avaluació i millora de la qualitat - Qualitat per a tots - Seguretat per a tots	- Avaluació i millora de la qualitat - Qualitat per a tots - Seguretat per a tots

Comunitats autònomes que utilitzen el SiNASP

En el mateix marc de col·laboració amb el Departament de Salut, s'ha elaborat un **Curs a distància dirigit als pacients sobre seguretat en el procés quirúrgic**, que tenia com a objectiu reforçar la cultura de la seguretat i informar als pacients sobre el procés quirúrgic i els seus riscos perquè poguessin adoptar un rol actiu per evitar possibles errors i identificar i prevenir riscos relacionats amb la cirurgia, com la infecció i les caigudes.

ATENCIÓN CENTRADA EN LA PERSONA

L'atenció centrada en la persona ha estat una de les àrees que més ha crescut durant l'últim any, i demostra, així, que el canvi de paradigma s'està realitzant molt de pressa i que són moltes les entitats interessades en aplicar-la.

A nivell de suport directe a les persones

Destaquem la nostra col·laboració amb l'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya en el projecte de **decisiones compartides** que consisteix en elaborar guies per als pacients que tenen patologies amb diverses alternatives terapèutiques perquè puguin prendre decisions de forma conjunta amb el seu metge. Per fer-ho, es tenen en compte les dades científiques sobre els riscos i beneficis de les diverses alternatives i les possibles preferències del pacient expressades de forma explícita i comprensible. Més informació a:

<http://canalsalut.gencat.cat/ca/tematics/decisions-compartides/>

A nivell de centres i corporacions

Destaca la continuïtat del projecte de suport al desenvolupament del ***Programa Miremos por sus derechos, con ojos de niño***, de millora del benestar emocional en pediatria de manera multicèntrica en els 7 centres monogràfics pediàtrics d'Espanya (Andalusia, Canàries, Catalunya, Madrid i País Valencià), promogut per l'Obra Social "la Caixa". El seu objectiu és aplicar pràctiques basades en l'evidència per millorar el benestar emocional dels nens i adolescents en els hospitals pediàtrics. Aquest any s'han realitzat els següents instruments: pares en unitats especials i els quaderns, adolescents i pares per facilitar els diferents implicats.

Obra Social "la Caixa"

També, s'han abordat temes com el suport emocional de nens i adolescents en situació de malaltia avançada i final de vida, l'avaluació i maneig del dolor en pediatria i la continuïtat i la coordinació de l'atenció en el pas de l'atenció infantil a la d'adults, incloent-hi les transferències de l'hospital pediàtric a l'hospital d'adults per aquells adolescents que requereixin de continuïtat de l'atenció deguda a la seva situació. De tots ells, s'estan elaborant materials de formació i d'implementació, que estaran disponibles pròximament.

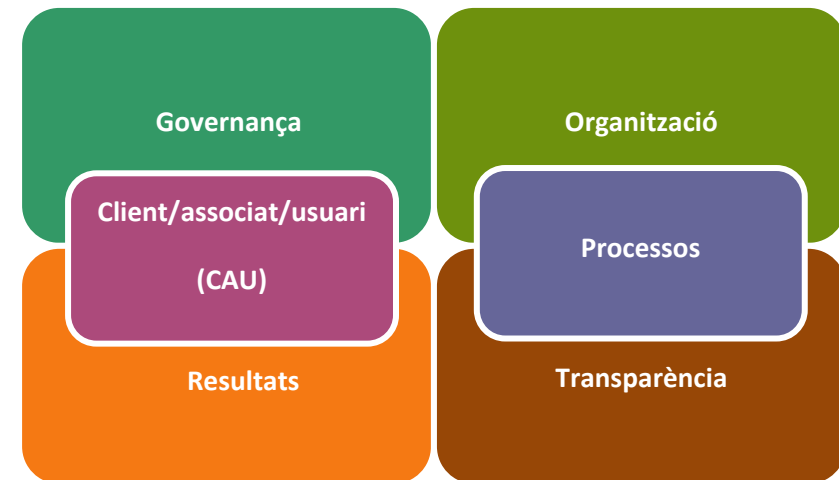
ATENCIÓ CENTRADA EN LA PERSONA

En l'àmbit de les persones amb trastorns neurocognitius (Alzheimer i altres demències), hem finalitzat la **Guia de bona pràctica per a l'atenció integral a les persones amb trastorn cognitiu i diagnòstic de demència** per als centres i serveis de SARquavita. S'han treballat els principis i la metodologia de treball centrada en la persona amb demència, el fet de donar resposta a les necessitats bàsiques d'atenció i als canvis en el comportament, l'atenció en fase de malaltia crònica i avançada a la persona i la seva família, i aspectes relacionats amb la gestió i l'organització del centre. Cal afegir que s'ha desenvolupat una guia resumida per als professionals de nova incorporació als centres.

A nivell de les administracions

Hem col·laborat amb el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya en el desenvolupament del projecte **La participació dels pacients en les polítiques sanitàries** i s'ha realitzat una revisió dels sistemes de participació de pacients en diversos països, tant a nivell estatal com a nivell internacional. De la mateixa manera, s'ha estudiat el rol que adopten i les característiques de les relacions que s'estableixen entre les organitzacions de pacients i els governs i els factors externs que possibiliten la seva participació en les polítiques sanitàries.

A més a més, per impulsar el **projecte AVENÇ** s'ha realitzat una prova pilot de la Guia d'autoavaluació per a la millora de la qualitat en la gestió de les entitats de pacients de Catalunya en la qual han participat quinze associacions de pacients per comprovar si l'instrument requeria d'alguna modificació i, alhora, tenir una primera aproximació de resultats en àrees com:

Recerca i difusió general

A part dels 5 projectes de Recerca lligats a l'apoderament de persones (veure l'apartat de Recerca), s'ha donat suport a diferents accions formatives i de difusió a nivell autonòmic, estatal i de Llatinoamèrica, sobre les implicacions de l'atenció centrada en la persona, des de la perspectiva dels professionals i de les entitats asseguradores en la prestació de serveis de salut.

14

En el camp de Serveis de Salut

Projectes d'Atenció Integrada

A nivell de centres i corporacions

En el camp dels Serveis Socials

L'entitat dóna suport a les persones amb dificultats o que requereixin suport en el seu procés de presa de decisions i d'autodeterminació quan així s'hagi acordat en l'exercici del càrrec tutelar. Es van avaluar els indicadors de qualitat de l'entitat amb indicadors i estàndards dissenyats de forma conjunta amb l'ICASS, del Departament de Benestar Social i Família. En total, es van avaluar 35 indicadors, que inclouen aspectes d'atenció i suport a la persona en situació de pretutela i tutela, informació i drets dels tutelats, relacions amb altres entitats tutelars i coordinació amb altres sectors, i aspectes vinculats a l'organització i gestió de l'entitat. Es va efectuar una sèrie de recomanacions que el centre va incorporar al seu pla de qualitat.

16

Suport a la integració laboral de persones amb trastorn mental greu

També en aquest marc del Programa Incorpora de l'Obra Social "la Caixa", s'ha impartit la IX edició del **curs online *Promoción de la integración laboral de personas con trastorno mental***, amb 8,5 crèdits, que equivalen a 40 hores reconegudes per la Comissió de Formació Continuada del

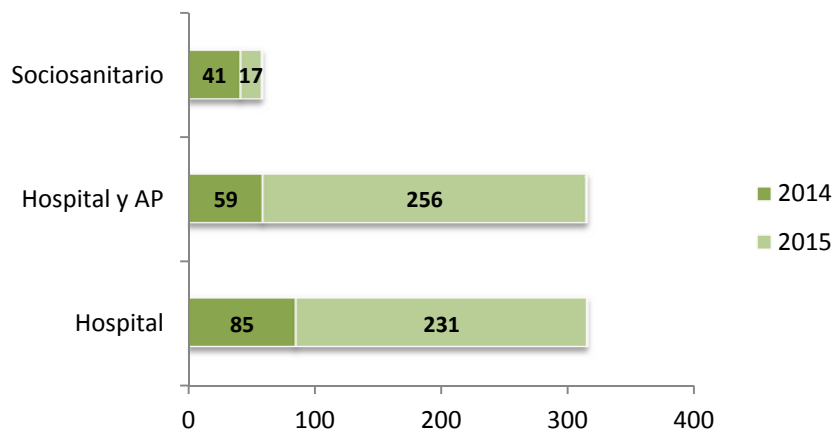
17

AVALUACIÓ EXTERNA I MODELS INTERNACIONALS

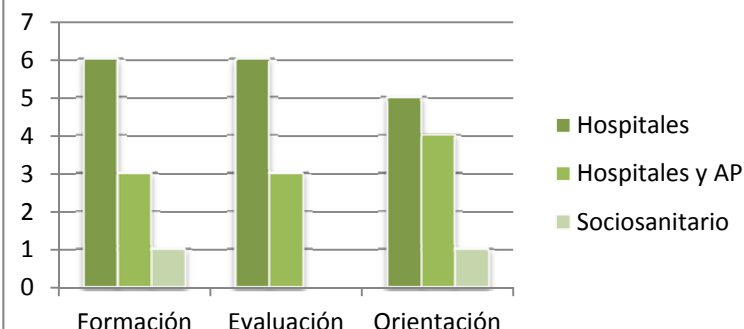
Donem orientació i assessorament a les organitzacions sanitàries i socials interessades en adoptar un model internacional (EFQM, ISO, models d'acreditació) com a eix per a la millora continua de la qualitat i la seguretat del pacient.

El 2015 hem mantingut i incrementat la nostra activitat de suport a l'**acreditació de la Joint Commission International**, a través d'accions formatives, avaluacions diagnòstiques i suport al redisseny de sistemes de treball. Hem format a més de 500 professionals de 8 grups sanitaris i estem assessorant hospitals i centres d'atenció primària en 5 comunitats autònomes.

Alumnes formats en el model JCI

Projectes JCI actius 2015

A més a més, dos hospitals del grup Sanitas amb els que hem treballat en els últims dos anys han aconseguit l'acreditació JCI.

Hemos començat a treballar, entre altres, amb el grup Ribera Salud, Marina Salud i la Red Asistencial Juaneda, i hem seguit col·laborant amb Sanitas Hospitals, Osakidetza i IDC Salud.

En relació a l'**aplicació del model EFQM**, hem proporcionat suport metodològic a l'Hospital ASEPEYO de Sant Cugat del Vallès per realitzar una autoavaluació homologada dirigida a la realització d'un pla de acció dirigit a desenvolupar el nivell d'excel·lència en l'organització.

AVALUACIÓ EXTERNA I MODELS INTERNACIONALS

En el marc del **Model Català d'Accreditació**, hem començat a treballar en les primeres fases del disseny d'un model d'acreditació per als centres de salut mental i addiccions. També hem realitzat la prova pilot del Manual d'Accreditació d'Atenció Primària en tres centres que van participar de manera voluntària. La informació obtinguda ha donat lloc a la realització d'algunes modificacions del manual i a considerar diverses propostes per a la informatització de la recollida de la informació i dades necessàries que requereixen els estàndards del Manual, tant per a la tasca d'autoavaluació dels centres, com per a l'acreditació.

Cal afegir que al Perú hem col·laborat amb el Govern, a través de la *Superintendencia Nacional de Salud*, en el disseny del Model d'Accreditació que s'aplicarà a totes les *Instituciones Prestadoras de Servicios Sanitarios* (IPRESS). Això ha comportat l'elaboració d'una norma d'acreditació de qualitat en salut de les IPRESS complementada amb un Manual d'estàndards d'acreditació i un procés de validació dels estàndards. També s'han desenvolupat un model d'acreditació, reglaments i guies metodològiques per al desenvolupament del projecte, un model de finançament, un model de gestió de la informació i un model de mesurament de l'impacte de l'acreditació.

La col·laboració amb la *Superintendencia Nacional de Salud* i la realització de tècniques de consens i de participació ha permès fer una adaptació a la realitat peruana totalment necessària per a la seva aplicació en les organitzacions sanitàries del país. Esperem que en els propers anys la seva progressiva implementació contribueixi de manera molt destacada a

millorar la qualitat i seguretat dels pacients en les institucions sanitàries del Perú.

20

FAD AMÈRICA LLATINA

Durant l'any 2015 les activitats de la FAD a Llatinoamèrica es van desenvolupar en països de Llatinoamèrica desenvolupant projectes de formació a Colòmbia, avaluació i millora a Colòmbia i Equador, del disseny d'un model nacional d'acreditació a Perú o a través de la presència en esdeveniments rellevants realitzats a Washington, Brasil, Argentina, Perú i Equador.

Mitjançant aquestes activitats la Fundació ha enfortit la seva inserció en els processos de qualitat dels països de la regió fent aportacions rellevants a la millora de la qualitat en salut en l'àmbit llatinoamericà, millorant alhora la comprensió de les especificitats dels sistemes de salut a Llatinoamèrica.

Menció especial a la memòria d'aquest any, mereix el projecte realitzat per al disseny del Procés Nacional d'Acreditació de les IPRESS del Perú realitzat per al govern d'aquest país amb el suport del Banc Mundial i el qual esperem que incidirà de manera important en la millora de l'atenció en les institucions de salut d'aquest país.

Igualment destaquem la nostra presència al **Foro Regional Salud universal: sistemas de salud y calidad de la atención** convocat per l'Organització Panamericana de la Salut, realitzat a Washington el 4 i 5 de novembre amb la participació de representants de 35 governs d'Amèrica Llatina i el Carib, on es van realitzar discussions tècniques que contribuiran a l'orientació de la política de qualitat d'aquest organisme regional per la propera dècada.

ARGENTINA

Presència en esdeveniments rellevants

- En el **Simposio Internacional de Calidad** convocat per ITAES (*Instituto Técnico para la Acreditación de Establecimientos de Salud*) a Neuquén, Argentina, el setembre de 2015, es va impartir una conferència sobre "Seguretat del Pacient".

BRASIL

Presència en esdeveniments rellevants

- En el **I Encontro Internacional de Segurança do Paciente do Sistema de Saúde Mãe de Deus** a Porto Alegre, Brasil, el novembre de 2015, s'ha impartit una conferència sobre "*Herramientas para el mejoramiento de la calidad con evidencia científica*" a partir dels inputs generats pels resultats del projecte DUQue.

COLÒMBIA

Seguretat del pacient

- En el segon semestre de 2015 s'ha realitzat el "I Seminari Virtual Internacional en Seguretat del Pacient", projecte que ha tingut com a objectiu formar i difondre de manera àmplia els conceptes bàsics de seguretat del pacient entre professionals de la salut que normalment no tenen l'oportunitat (per motius de feina, geogràfics o econòmics) d'assistir als esdeveniments presencials que es desenvolupen a la regió.

FAD AMÈRICA LLATINA

És una nova iniciativa en la qual es van combinar tant sessions sincròniques, com activitats asincròniques, i es van utilitzar diversos canals virtuals.

La satisfacció dels assistents ha estat del 97,5%, tant per la metodologia desenvolupada, com per als continguts i la plataforma informàtica utilitzada. Es va comptar amb una massiva assistència a totes les sessions i els participants es van connectar des de més de 60 ciutats i va comptar amb expositors provinents de Colòmbia, Espanya, Brasil i Xile.

- S'ha dut a terme el projecte de ***"Programa de Seguridad del Paciente con enfoque de aseguramiento y centrado en la persona"***, durant el qual s'ha realitzat l'avaluació del programa existent i el disseny d'un nou model que enfoqués la seguretat del pacient des del rol del comprador/assegurador i amb l'aproximació a l'enfocament d'atenció centrada en la persona.

Dins de les activitats del projecte es va realitzar l'ajust de l'Enquesta de Cultura de Seguretat dissenyada pel AHRQ a les característiques específiques de les persones involucrades tant a l'EPS (Empresa Promotora de Serveis de Salut) com en els responsables de la IPS (institució prestadora de serveis de salut) de la gestió de la relació IPS/EPS.

Es va proposar a l'EPS un disseny de Programa de seguretat del pacient que articulés els dos termes de l'atenció en salut.

Aquest projecte ha tingut un component important de formació en temes relacionats amb la seguretat del pacient i l'atenció centrada en la persona.

Activitats d'assessoria i acompanyament

- S'ha realitzat el projecte ***"Preceptorship para profesionales de instituciones de Salud Mental"*** a Colòmbia, projecte en el qual han participat cinc institucions del país i en el qual s'han desenvolupat activitats de capacitació en indicadors de qualitat i acompanyament en el desenvolupament de projectes de millora.
- S'ha dut a terme el projecte ***"Preceptorship para profesionales de instituciones oncológicas y hematoncológicas"*** a Colòmbia, projecte en el qual han participat 8 institucions del país i se'ls ha impartit formació en indicadors de qualitat i atenció centrada en la persona, a més del suport per a la incorporació del que s'ha après en els seus processos interns d'operació.
- S'ha dut a terme el projecte ***"Diseño de Indicadores de Calidad para el Programa EMPILATE"***, mitjançant el qual s'ha fet l'avaluació, consens amb experts clínics i ajust dels indicadors de qualitat per a aquest programa aplicable als pacients amb epilèpsia.

Presència en esdeveniments rellevants

- En el ***VI Simposio Internacional de Seguridad del Paciente*** a Cali, Colòmbia, el març de 2015, s'ha impartit una conferència i un taller sobre "Eines per a la millora de la qualitat amb evidència científica" a partir de les entrades generats pels resultats del projecte DUQue.

FAD AMÈRICA LLATINA

EQUADOR

Preparació per a l'Acreditació seguint el model *Joint Commission International*

- Ha finalitzat el desenvolupament del projecte de **“Preparación para la Acreditación del Hospital de Niños Robert E. Gilbert”** de la *Beneficencia de Guayaquil*, durant el projecte s’han realitzat visites d’avaluació diagnòstica, de formació i d’elaboració dels plans de millora per a l’acreditació de l’entitat. Igualment, s’ha donat formació bàsica a la totalitat del personal assistencial de la institució en seguretat del pacient.

Presència en esdeveniments rellevants

- En el **V Congreso Internacional de ACHPE** convocat per l’Associació de Clíniques i Hospitals Privats d’Equador a Quito, Equador, al juny de 2015, s’ha impartit una conferència sobre “Seguretat del Pacient: implementació d’un enfocament cost-efectiu”.

PERÚ

Procés Nacional d’Acreditació

- El projecte **“Diseño del Proceso Nacional de Acreditación de las IPRESS del Perú”** (mencionat anteriorment) ha estat un projecte en el que s’ha combinat exitosament la participació d’equips tècnics de la FAD de Barcelona, Madrid, Colòmbia i Perú.

Presència en esdeveniments rellevants

- En el **I Congreso Peruano de Calidad y Seguridad del la Atención** a Lima, Perú, l’agost de 2015, han participat dos ponents:
 - Conferència sobre “L’atenció centrada en la persona”, a càrrec de la Dra. Rosa Suñol.
 - Conferència sobre “Tendències actuals de la seguretat del pacient” a càrrec del Dr. Joaquim Bañeres.
- En el **VIII Congreso Iberoamericano de Órganos Reguladores y Control de los Sistemas Sanitarios y II Congreso Internacional: Derechos Ciudadanos en Salud-2015** a Lima, Perú, el novembre de 2015, s’ha impartit una conferència sobre “L’acreditació dels serveis de salut, com a mecanisme de protecció de drets”, a càrrec de Francisco Raúl Restrepo.

PATRONAT

Àlvar Net Castell: President

Lluís Tort Bardolet: Vicepresident, representant de la UAB

Carlos Humet Cienfuegos-Jovellanos: Secretari

Albert Cañís Pedreny: Vocal

Núria Carrera i Comes: Vocal

María Casado González: Vocal

José Andrés Gorricho Visiers: Vocal

Miquel Vilardell Tarrès: Vocal

COMISSIÓ MIXTA FAD-UAB

Universitat Autònoma de Barcelona

- **Lluís Tort Bardolet:** Vicerector de Projectes Estratègics i de Planificació (UAB)
- **Manuel Armengol Carrasco:** Decà de la Facultat de Medicina (UAB)
- **Manel Sabés Xamaní:** Vicerector de Relacions Institucionals i Territori (UAB)

Fundación Avedis Donabedian

- **Àlvar Net Castell:** President del Patronat
- **Carlos Humet Cienfuegos-Jovellanos:** Secretari del Patronat
- **Miquel Vilardell Tarrès:** Vocal del Patronat

RECURSOS HUMANS

Rosa Suñol Sala

Joaquim Bañeres Amella

Directors

Nuria Hidalgo García

Responsable d'Administració i RRHH

Pilar Hilarión Madariaga

Carola Orrego Villagrán

Rosa M. Saura Grífol

Subdirectores

Francisco Raúl Restrepo Parra

Director d'àrea (Amèrica Llatina)

M. del Mar Fernández Maíllo

Directora d'àrea (Madrid)

Elisabet Herrera Cardenal

María Isabel Riachi

Directores de projectes

Débora Koatz Kravetz

Marta Ballester de Santiago

Coordinadores de projectes

Núria Mora Fernández

Estadística

César Ricón Bada

Responsable d'Informàtica

Assumpta Pons Flores

Responsable àrea secretaria

Caterina Fernàndez Garberí

Neus Gabà Sopena

Elisenda Grau Folch

Ester Llach Córdoba

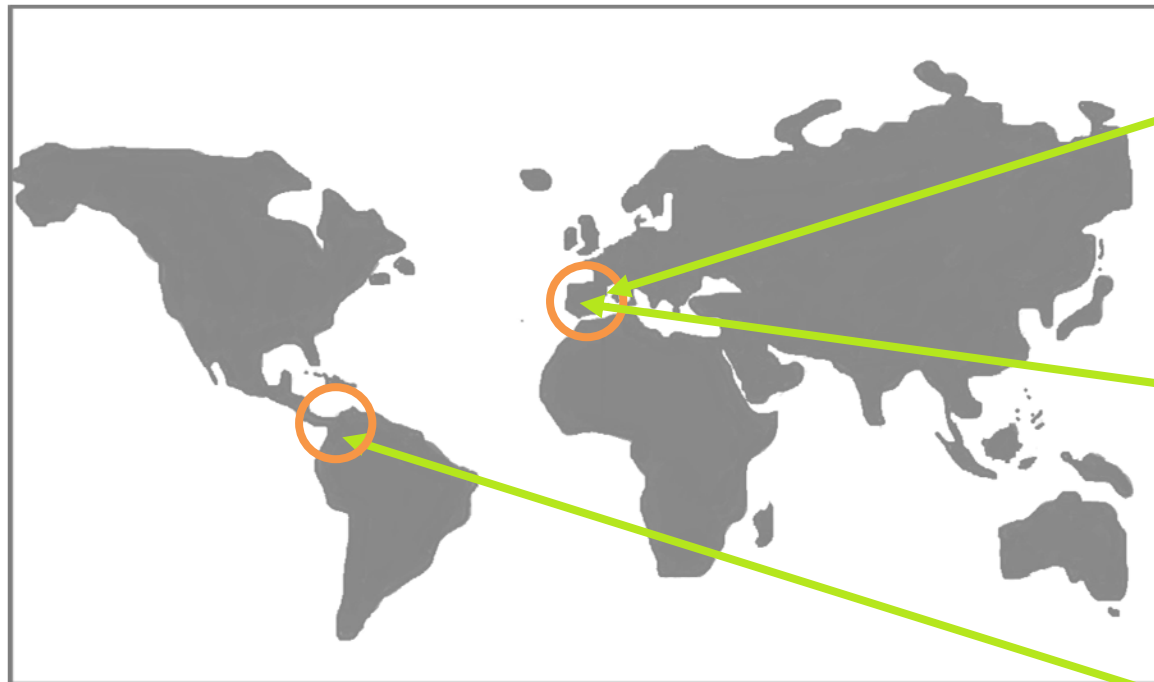
Gloria Montáñez Agudelo

Equip de secretaria

Col·laboradors

L'Institut compta amb més de 100 col·laboradors, com a assessors, professors, investigadors i avaluadors.

SEUS

FAD BARCELONA

c/ Provença 293, pral
08037 Barcelona

FAD MADRID

Paseo de la Castellana, 141. Ed. Cuzco IV
28046 Madrid

FAD LLATINOAMÈRICA

Carrera 7A n.123-24. Of. 503
Bogotà - Colòmbia